

ZGODOVINSKI ZBORNIK.

PRILOGA

LJUBLJANSKEMU ŠKOFIJSKEMU LISTU.

—••••• Izhaja v nedoločenih obrokih. •••••—

Osmo leto.

Ljubljana, meseca oktobra 1895.

Številka 30.

Doneski k zgodovini kočevske fare.

(Sestavil Viktor Steska.)

Posebej se o zgodovini kočevske fare doslej ni pisalo, pač pa se nahajajo posamezne drobtine v onih sestavkih, ki razpravljajo kočevsko zgodovino sploh. Največ natančnih poročil nahajamo v Parapatovem sestavku: *Kočevje*, objavljenem v Letopisu Matice Slovenske l. 1874. Le-ta govori o tem predmetu od strani 98—102. Tudi v Koblarjevih »Drobtinicah iz furlanskih arhivov« v Izvestjih muzejskega društva za Kranjsko je precej gradiva, zlasti v l. 1892, str. 54, 55 in pa v l. 1893, str. 23, 24. Tu hočemo podati kratek pregled dogodkov tičočih se zgodovine kočevske fare, potem prepise spomenikov, izpiske farnih matic, seznam znanih duhovnikov in opise cerkvâ kočevske fare.

1.

V plačilnem imeniku l. 1323, ki našteva kranjske fare plačujoče papeževemu legatu pristojbine, ne nahajamo niti ene kočevske fare, kar dokazuje, da jih takrat še ni bilo, ali pa, da še niso bile samostojne. Še-le leta 1339 čitamo, da je Oton Ortenburški prejel pravico, da smé za svojo sv. Jerneju posvečeno kapelo v Moswaldu postaviti duhovnika. Leta 1363 se prvič imenuje cerkev v Kočevju. Patrijarh Ludovik namreč poroča,¹⁾ da so se v ribniški fari (infra confines curatae

¹⁾ Ta listina z dné 1. maja 1363 se glasi:

Nos Ludouicus dei gratia sanctae sedis Aquilegensis patriarcha ad memoriam aeternam esse volumus quod ad nostram deducta notiam, quod in quibusdam nemoribus seu siluis infra confines curatae ecclesiae sancti Stephani in Reiffniz nostrae aquilegensis dioe-

ecclesiae s. Stephani in Reiffniz) naselili ljudje, kočé sezidali in zgradili cerkve v Kočevju (Gotsche), v Poljanah, Kostelu, Osilnici in Gotenici. Patrijarh dovoljuje grofom Ortenburškim pravico »praesentandi«, župniku ribniškemu pa pravico »confirmandi«. Ortenburški grofi so bili toraj patroni kočevske fare, ki je bila pod oglejskim patrijarhatom. Vse kočevske cerkve so bile v naddijakonatu slovenske marke ali krajine. Ko je l. 1461 cesar Friderik ustanovil ljubljansko škofijo, spremenile so se razmere le v toliko, da je prišla kočevska fara pod

cessis, et in eius cura seu parochia, quae inhabitabiles erant et incultae, multae hominum habitationes factae sint et nemora huiusmodi ac silvae ad agriculturam reducta et non modici populi congregatio ad habitandum conuenit in quibus quidem locis per habitantes ibidem, ad honorem dei, et gloriosae virginis matris et ad consolationem dicti populi et subsequentium atque deuotionis augmentum, de novo quaedam ecclesiae constructae sunt videlicet in Gotsche, Pölan, Costel, Ossiwniz et Goteniz . . . consentiente et concedente filio nostro in Christo carissimo spectabili comite domino Ottone de Ortenburg, in eius dominio et jurisdictione territoria esse et consistere huiusmodi dignoscuntur. Nos . . . supradicto comiti eiusque haeredibus concedimus nostro et successorum patriarcharum nomine instituendi et ordinandi in dictis ecclesiis sacerdotes ydoneos per quos . . . Quorum sacerdotum praesentationem ad dictos comitem suosque haeredes spectare decreuimus et volumus et ipsorum confirmationem in ecclesiis praedictis videlicet Gotsche, Pölan, Costel, Ossiwniz et Goteniz ad plebanum seu rectorem in Reiffniz . . . In quorum omnium testimonium praesentes fieri iussimus nostri sigilli appensione muniri. Datae in castro nostro Utini prima die mensis Maji sub anno dominicae natiuitatis millesimo trecentesimo, sexagesimo tertio indictione prima. (Navajam po Obergföllu, Parapat ima tu in tam kako različico).

ribniški naddijakonat, ker so bili odslej ribniški župniki »nati archidiaconi« dolenskih in notranjskih farâ. Cesar Leopold I. je 4. julija l. 1666. grofu Engelbertu Turjaškemu in njegovim naslednikom podelil oziroma potrdil »jus patronatus et praesentandi« mestne fare in šesterih zunaj mesta.

L. 1752. je Benedikt XIV. zatrl oglejski patrijarhat in ustanovil goriško nadškofijo, pod katero je poslej spadala tudi kočevska fara.

Leta 1787. so prišle skoro vse nekdanje oglejske fare na Kranjskem pod ljubljansko škofijo, tako tudi kočevska, ki je postala hkrati sedež dekanata. Bula papeža Pija VI., s katero je zatrl goriško nadškofijo in povzdignil ljubljansko škofijo v nadškofijo, glasi se z ozirom na Kočevje:

Ac Decanatum Gottscheviensem et sub eo respective comprehensas Parochiales seu alias Ecclesias infrascriptas, videlicet: Unam sancti Floriani Martyris Gottschee — et aliam Beate Marie Virginis Mitterdorf — et aliam sancti Leonardi Mössel — et aliam sancte crucis Unterskril — et aliam sancti Joannis Baptiste Rieg — et aliam Beate Marie Virginis Obergrass (Trava, sedaj podružnica fare Drage in ima sedaj patrona sv. Lavrencija) — et aliam sancti Jacobi Apostoli Nesselthal — et aliam Beate Marie Virginis Tschermoschniz — et aliam sancti Andree et Beate Marie Virginis Pöllandel — et aliam sancti Antonii Klötsch (podružnica fare planinske — Stockendorf) — et aliam sancte Margarithe Virginis et Martyris Allack — et aliam sanctorum Petri et Pauli Ossiuniz — et aliam Beate Marie Virginis Kostel — ac reliquam Parecias seu alias Ecclesias sancti Jacobi Apostoli Bania Loka respective nuncupatas predictas. (Zgod. Zbornik 243 in 274.)

Pod novomeški dekanat sta bili podrejeni cerkvi: „Beate Marie Virginis Unterdeutschau“ in „sancti Petri Apostoli Unter-Laak“.

Dekanatska meja se je pogosto spreminjala. V zapisniku iz l. 1828. so imenovane že druge fare. Takrat so spadale v kočevski dekanat sledeče fare: Stari Log, Banja Loka, Polom (Ebenthal), Kočevje, Kostel, Borovec (Mörobiz), Grčarice (Masern), Stara Cerkev (Mitterdorf), Mozelj (Mösel), Koprivnik (Nesselthal), Trava (Obergrass), Osilnica, Stari Trg pri Poljanah, Poljanica, Reka (Rieg), Vrh (Schweinberg), Planina (Stockendorf), Nemška Loka (Unterdeutschau), Spodnji Log (Unter-Lag), Topla Reber (Unterwarmberg), Črmošnice. Od teh so bile prave fare: Kočevje, Stari Log, Kostel, Mozelj, Osilnica, Stari Trg, Reka, Črmošnice in Stara Cerkev. Vse druge cerkve so bile lokalne kapelanije, le Nemška Loka se imenuje ekspozitura Starega Trga pri Poljanah in Vrh vikarijat.

Sedaj je kočevski dekanat znatno manjši. Odpadle so duhovnije: Grčarice, Trava, Stari Trg, Poljanica, Vrh, Planina, Črmošnice in, ko se je ustanovil žužemberški dekanat, še Topla Reber. Gotenica je postala fara l. 1845., ko se je ločila od reške fare. Prej je bila lokalija menda od leta 1786. Dandanašnji torej šteje kočevski dekanat 14 duhovnij, dočim jih je štel 1828. leta 21.

2.

Ko smo si površno ogledali zgodovino kočevske fare in dekanata kočevskega, preiti hočemo k posameznostim.

K najstarejšim zgodovinskim spomenikom štejemo nagrobne kamene. Ti kameni so se nahajali v prejšnji farni cerkvi sv. Jerneja, ki je stala na mestu sedanjega pokopališča. Parapat je naštel okoli l. 1868. še 17 nagrobnih kamenov. Vzidani so bili trije, 14 jih je rabilo za tlak. (Letopis M. Sl. 1874, str. 101.) Vzidana sta bila ona spomenika, ki se nahajata tudi sedaj vzidana v pokopališčni kapeli na obeh straneh vrat. Za durmi stare cerkve je bil vzidan kamen v spomin mestnemu sodniku Martinu Sukoviču. Ta kamen je sedaj v tlaku in sicer na strani zunaj vhoda. Pač pa je sedaj vzidan spomenik grofa Blagaja za kapelico. Vsi drugi so v tlaku. Kamene naštevam kakor se nahajajo od leve proti desni, najprej vzidane, potem v tlaku se nahajajoče. Število se je skrčilo na osem. Če štejemo še ona dva kamena, ki nista grobna spomenika, in se nahajata na župniškem vrtu ob Rinži, in enega, ki se bajé nahaja pod stopnicami za gimnazijskim poslopjem, dobimo 11 spomenikov. Drugi so se poizgubili, ko so podrli staro cerkev svetega Jerneja l. 1872.

1. Spomenik postavljen mestnemu sodniku Sukoviču. Bil je prej vzidan v cerkev sv. Jerneja, nahaja se v tlaku pred kapelico. Črke so že tako odrgnene, da jih ni mogoče brati. Le to se dá še posneti, da je res oni spomenik, ki sta ga postavila svojemu očetu sinova Adam Matevž in Janez Ignacij. Parapat piše, da je prvi dovršil višje šole, postal doktor prava. Hanibal Alfonz Emanuel knez Porzia ga je kot svojega svetovalca povzdignil v plemeniti stan z diplomom v Špitalu 21. decembra l. 1712. Po smrti svoje soproge brez otrok je stopil A. Matej pl. Sukovič v duhovski stan in živel kot mašnik v Kočevju vrlo spodbudno in vzgledno. Dne 24. okt. l. 1735. je ta blagi mož oporočil ustanovo s prihranjenimi 5000 gld. za zgodnjaka (manemissarius) v mestu in se spomnil tudi učenika in mu odločil letnih 65 gld., pa ne samo za pouk, ampak tudi za petje in orgljanje.

2. a) Hier Rhvet In Xto Die Edl
Tvgendhafft frav
Elisabeth Von Erberg
Geborne Peerin Wellche
Den 23 8bris An 1683
In Gott Seelig Verschieden
HEr Lasse Sie In Friden
Rhven.

Nad napisom je grb Erbergov: »Enoglaven kronan orel proti desni gledajoč, medved in med njima v sredi stolp.« Tako ga opisuje Parapat. Orel je v 1. in 4. polju, medved v 2. in 3. Parapat je bral Peerin Welici in mislil, da se je pokojnica tako pisala. Njen priimek je bil Peer z žensko končnico »in«. (Velikost 160 × 80 cm).

3. a) Alda RHVet Der Edle Vnd Gestreng
Herr Leonhardt Von Erberg
Wellicher Den 9 JVLY In 1691 Jahr
Seines Alters In 86 In Gott Selig
Verschiden Herr Lasse Ihme
Im Friden Rhven
Patri pio
Moesti filij
Joannes Daniel
et
Joannes Adamus. (160 × 80 cm).

Grb je skoro prejšnjemu enak, le da se nahaja v 2. polju drveč in v 3. skakajoč jelen. V sredi je stolp z vrati in z nazobčenim slemenom. Nad grbom sta dva šlema z orlom in čopom.

4. a) (204 × 93 cm).

HIERVEHET (DER ED) LGEBORN. HERR || FRANZ.
VRSIN. GRAFF. VON. BLAGAY PHADINHABER DER
HERRSCAFFT GOTTSCHEE Sr ROM: || KHAYS
MAY (T) GEWESTER. HAVBTMANN AVFF || DER
CRABATISCHE GRÄITZE WELHER ETSCHLAFF. IST.
DEN SECHSTĒ. TAG. MONATS. AVGVSTI IM ||
15.7.6. IAR. SAMPT. SEIEM EHEGÄHEL. ||
FRAWEN. MAGDALENA. GEBOHRNE. FREIIN. VON.
LAMBERG. SEINEM. SONEN VND || TECHTERN.
WELCHE VERSCHIED: || EN. IST. DEN 8 TAG
MARTY. DES 89. IARS. DEEN. GOTT GEÄDIG SEI
WOLLE.

Vklesane so te besede v dveh vrstah okrog spomenika. V sredi se nahajata dva grba drug nad drugim. Brati je 6. avgusta 1576 ne 1. avgusta, kakor se bere v Letopisu M. Sl. (1874, str. 85). Dvojne črtice pomenjajo konec vrstice.

5. b) (74 × 52 cm).

(A) LDA LIGT BEG_RABE(N)
DIE EDLTHVGENDHAF(T)E
(F) RAVANNA MARGARETHA
(Z) IGEFE_ST₁N EIN GEB(OR)
NE DRVM_PZIN WEL₁(CHE)
(A) M S. L^ORENZ¹ T^AGP^D ES 1642
TVEFRIDE^N DERS^{EL}BE^N V(ND)
VS AL^{EN} GOT^DER HER GNEDIG
(S)AIN WAEL^E AETAT₁S SVE^{XX}

Crke v oklepajih se na spomeniku ne nahajajo. Najbrže je to spomenik gospe Ane Margarete Zigelfest, rojene Drumiz.

6. b) (115 × 73 cm).

SVB HOC LAPIDE
REQ₁IESCIT RV_S
DN_VS MICHAEL FVX
CAPELLANVS CVI
DEV_S SIT PROPITIVS
ANIMAE IPSIVS

Parapat pravi, da je ta spomenik postavljen kapelanu, ki je umrl 27. maja 1661. Kje je dobil letnico, ne pové. Na spomeniku je ni. Morda je bil prej daljši; pozna se pa tudi to ne.

7. b) (155 × 60 cm).

SVB HOC LAPIDE REQ
— ADM : R : NOB : — DNS :
IONN : ALBE : ERBE
RVS : ART : LB : PHE : D :
OCTOR : SS : THE
OLOGIE L'EN
CIATVS : P : C : G :

SVB HOC LAPIDE
REQ ROSINACOSLERIN
AE: SVE 17 MEN
ET
14 DER
EX HOC SAECVLO
MIGRAVIT DIE 30 JVLY

QVI : MORTE : PIA
POTITVS : HIC
SEPVLTVS EST
31A DIE : — AVGV
1639.

Zanimivo, da sta dva napisa na istem kamenu. Vmesni napis se težko bere.

8. b) (76 × 36 cm).

(H)OC EPITAPHIVM OPT(IMI)
(I)OANNIS NEP. TSCHIN(KL)

(PA)R(OC)HVSET DECAN(VS)
IN . (G)OTSCHEE
(N)ATVS . IN . SCHALKEND(ORF)
DIE 7 MAJI 1752.
(O)BIT . DIE 19. AVGVSTII
HVIC ERGO
PARCE DEVS
(P)IE JESV DOMINE
(D)ONA EI REQVIEM
AMEN.

Črta naznanja, da je izpuščena vrsta. Črke v oklepajih se ne nahajajo na spomeniku.

V matici se bere, da je umrl 19. avg. l. 1826. v Kočevju št. 50, star 74 let 3 mesece in 12 dnij. Pokopal ga je ribniški dekan Prešeren.

3.

V to poglavje štejemo krstne, mrliške in poročne matice. Kedaj so pričeli spisavati matice v Kočevju, ni znano. Najstarejše so iz l. 1669. in sicer mrliške in poročne. Najstarejša krstna matica je iz l. 1683. Poznejša roka je pridala posameznim knjigam naslove.

Krstne matice: *Liber Imus et antiquissimus baptizatorum in parochia Gottschee continet a folio Imo usque 165 um baptizatos a die 8va Aprilis 1683 usque 12 mam aut Januarii aut Februarii 1695.*

Značilen je v zadnji vrstici »aut«, kar dokazuje, kako površno so tedaj matice pisali. Za vzgled bodi:

Ex civitate

10 huius (pristaviti je julij l. 1683)

<i>Baptus é filius legit</i>	<i>Jacobus</i>
<i>Dmi Patris</i>	<i>Martini Schukoviz</i>
<i>et uxoris</i>	<i>Helena</i>
<i>Patrini</i>	<i>Dnus Philippus Lipitsch</i>
<i>et Dna</i>	<i>Maria a Pernberg</i>
<i>Adstans</i>	<i>Dnus Michael Melcher</i>
	<i>Minister G. Opplanitsch,</i>
	<i>Parochus.</i>

Liber II. 186 str. od leta 1695 — 30. dec. 1708.

Na prvi strani je zapisano: Franz Daniel L. B. de Moshkon, Parochus Gottscheensis mortuus 14. Aprilis 1735 praefuit per 40 annos.

Liber III. 187 str. od leta 1709 — 1726.

„ *IV.* 186 „ „ 1726 — 1741.

„ *V.* „ „ 1742 — 1754.

„ *VI.* „ „ 1754 — 1764.

Na prvi strani: *Franziscus Jacobus Cosler. Sacerdos Ac parochus jubilatus.*

Liber VII. od leta 1765 — 1771.

Na drugem listu je kronostih: *qVos In regeneratione In s V n D a Mater ecclesie peperit.*

Sub me Joanne Mathia Khern A. A. L. L. et Philosophiae nec non Theologiae Doctore, Protonotario Apostolico, consiliario Archi-Episcopali, Archiparochus et Decano.

Liber VIII. od leta 1772 — 1784.

„ *IX.* „ 1784 — 1789. 23. feb.

„ *X.* „ 30. okt. 1788 — 1810.

Taufbuch XI. der Haupt und Stadtpfarre Gottschee 1810 — 1812.

Dvanajsta krstna knjiga (1812 — 1818), sedma mrliška knjiga in peta poročna so v eni skupni knjigi vezane.

Krsti so vpisani še dosti pravilno. Najprej nahajamo ime otrokovo, potem starišev, prič, duhovnikovo in čas. L. 1696. je bilo 111 krstov, l. 1727. — 125, l. 1739. — 109. L. 1751. začinjajo pisati rojstno uro. Nezakonske otroke pišejo povprečno, da jih je mogoče takoj zaznati. Nahaja se jih silno malo. Kako lep nauk za sedanost! Liber VIII. ima lepo sliko krsta na čelu. Knjiga je razdeljena v dva dela; v prvi polovici so otroci moškega, v drugi otroci ženskega spola vpisani.

Kadar je bila krstna voda vnovič posvečena, zapisali so naslednji krst: In novo chrismate (L. B. 1684, 18) ali Renovatio fontis (1683, 6). Otrok, ki je bil prvi krščen s to vodo, moral je plačati en tolar.

Botra sta navadno dva (patrini) moški in ženska, zraven je bil še adstans. Pri dečkih je bil adstans moški, pri deklicah ženska. Na strani 47 a je tak adstans kapelan Cusolič.

Liber IX. ima pisane nemške rubrike. Za rojstvo in krst je le en predal. Pri botrih in botrah je stan zaznamovan z Nachbar, Bürger, Bauer in Nachbarin, Bürgerin in Bäuerin.

Liber X. ima tiskane nemške predale. Vsaka vas ima svoj prostor v knjigi. Za dan rojstva in krsta je le en oddelek.

Mrliške matice.

Liber Imus Mortuorum continet mortuos a folio Imo usque 176tum ab anno 1669—1724 incl.

Na notranjih platnicah in na prvi strani je zapisano: *mors mortis morti mortem mors morte redemit.*

Druga mrliška knjiga sega od l. 1725—1755.

Tretja: *Ab anno 1755 sub Admod. Reverendo prae-nobili Excelenti, ac Doctissimo Domino Francisco Jacobo Cosler, Sacerdote et Parocho Jubilato* (dalje prečrtano) do l. 1771.

Četrta knjiga sega od l. 1772—1784. Na platnicah je naslikan mrtvaški oder. Tudi ta knjiga se deli v dva dela, da so se mrličji moškega in ženskega spola posebej zapisovali. Na koncu knjige obeh oddelkov se nahaja podpis:

Uebernahmen am 9ten 7ber 812

*Bernhard Kopriva m. p
Maire*

Martin Rankl, d. z. Administrator.

Peta knjiga sega od leta 1784—1789. Predali so črtani v tej vrsti: kraj, čas, hišna štev., ime, spol, vera, starost, bolezen in način smrti, podpis duhovnikov. Na koncu je isti podpis kakor zgoraj.

L. 1781 je namreč vlada zaukazala spisavati matice z lit. pat. maja meseca, 20. febr. 1784 pa so bile rubrike natančno določene po rimskem obredniku.

Šesta knjiga se glasi: *Sterb-Buch VI. der Haupt und Stadt Pfarre Gottschee a mense Novemb. 14 — 17 = 88 bis Septemb. 1812.*

Na prvi strani je zapisano: *Sub me Franz. Ser. Fageoz Archi-Parocho Gotscheensi nec non primo nominato Decano Sub Celsissimo ac Reverendissimo primo Archiepiscopo Labacensi e. L. B. de Brigid.* Rubrike so tiskane, a ni predala za duhovnika, pokopovalca in za sv. zakramente umirajočih.

Začatkoma so kaj malo pisali. L. 1669. so zaznamovali samo: Die 13. jan. sepulta Maria Cressin ex Obrern, adulta. L. 1669. jih je umrlo 73.

L. 1671. Die 2. January mortuus Infans Joaes ex civitate. Die 31. jan. mortua Dna Maria Opplanitschin, Mater Admm Rdi Doni Parochi.

L. 1670. jih je umrlo 93.

1677. Die 3. Aprilis fuit Executio horribilis militaris cum rusticis, in qua omnes infra notati in Campo manserunt: Lucas Krische, ex Kotzendorff, syndicus, ad St. Annam sepultus est. — Petrus Stampfl ex Morobiz sep. in Schworzenpoch. — Gregorius Schneider ex Grintewiz sep. ad St. Bartholomaeum. — Joannes Friz (prečrtano in nekaj čez zapisano) ex Moschen ad St. Bartholomaeum. — Bartholomaeus Kobusse ex Püchl par. Nesselthalensis sep. ad s. Jacobum. — Joanes Cusolt ex Scholkendorff sep. in domo Parochiali. — Mathias filius Joannis ex Oltvog ad s. Barth. — Mathias Rankl ex Klindorf sep. ad St. Bartholomaeum. Eodem die sepultus é Petrus Stampfl ex Morobiz in Schworzenpoch.

Et sequentes in superno militari conflictu in Dno obierunt: Martinus Chraulandt 22. April. obiit sep. ad B. V. in Mitterdorf, Paulus Lobe ex Chofflern, sep. Mitterd. — Paulus Melzer ex Altpöcher, sep. ad St. Barthol. — Lucas Schuster ex par. Nesselthal. sep. ad s. Jacob.

L. 1671. so spadala v kočevsko faro sledeča sela: Kočevje (civitas), Kropfenfelt, Lienfelt, Hosenfelt, Schworzenpoch s pokopališčem, Hornperg, Zwischlern, Vonek (Hoheneg). St. Ana s pokopališčem, Kotzendorff, Schalkendorff, Chlindorf, Soelen, Mosbolt; te spadajo še sedaj v kočevsko faro. Dalje: Mitterdorf s pokopališčem, Kofflern, Lossin, Oberloschin, Obrern, Malgern s pokopališčem, Windischdorf, Kerndorff; te spadajo sedaj v faro Stara Cerkev. Dalje: Tiefenreuter, Grintibiz, Altpöcher, Neupöcher, Rigl; te so v starološki (Stari log) fari.

L. 1677. se pričinja podpisavati tudi duhovnik. L. 1678. so pričeli pristavljati starost na pr. *mortuus infans aetatis suae 5 annorum ex Khlindorff.*

Die 20. sept. 1680. † Andreas Saeber ex civitate centum et trium annorum.

Pri cerkvi Božjega groba (Corpus Christi) so pokopavali ex Moschwolt (1686), Gnadendorf in Chlindorf.

L. 1691. 11. julija: obiit (I, 57) praenobilis ac generosus Dnus Leonardus ab Erberg. Sepultus in Sacello S. Mihaelis cuius fundator fuit, annorum 83.

L. 1710. 17. julija ex Schalkendorff mortuus vir in conflictu inter cives et rusticos exorto annorum circiter 30 et sepultus ad S. Bartholomaeum.

L. 1711. Sept. 1. obiit vir fulmine percussus aetatis suae 19 an. et sep. ad Antiquam Ecclesiam.

L. 1713. Die 30. Martii obiit vir 100 circ. ann.

L. 1721. 27./8. mortuus est vir 103 annorum sep. ad S. Barth.

O Elizabeti Erberg se v matici ne nahaja drugega, nego samo ime (prim. spomenik).

7. okt. 1721 (ex civitate) mortuus Joannes Tramposch, occisus per quemdam militem circiter 40 an. et sep. ad S. Barthol. (zraven neka neberljiva opazka).

V prvi matici se nahaja na koncu str. 175 *Catalogus infantium sine baptismo e vita discendentium Ann. 1679.*

L. 1723. je bilo 59 mrličev. Istega leta je umrl: Ex Kerndorf. Die 12 huius (avg.) mortuus é Mathias Kropf 100 circiter Annorum et sep. ad S. Barthol.

13. sept. 1743. so pričeli pridevati *Sentis provisus.*

L. 1772. so pisali: *Ex Windischdorff.*

Die 3. Jan. Sepelivit Franciscus Fayenz cooperatore Georgium Perz rusticum, Sacramentis migrantium a Georgio Walisch, cooperatore altero refectum, ad coemeterium B. M. V. in Mitterdorf, Religionis cath., aetatis 50 Annorum, ex Nr. 15.

L. 1773. so pričeli pisati štirikrat na leto. *Post extractionem quartalem* in sicer meseca aprila, junija, septembra in decembra.

L. 1772. 24. feb. je bil pokopan Joanes Romutha, *judex civitatis*, 73 Annor.

L. 1788. 17. jan. je umrl: Fr. Car. Loy, *Archiparochus* Nr. 16, 71. J. alt.

Ker je prvorojenec Turjaške¹⁾ rodbine vojvoda kočevski, nastala je navada, da se njegovo srce pošlje v Kočevje, kjer se hrani na evangelijski strani cerkve sv. Fabijana in Sebastijana. Prvo srce se je preneslo l. 1800, 21. okt. V matici je zapisano: Den 21. Sber 1800 ist das Herz Sr. Hochfürstlichen Durchlaucht des Karl Jos. Anton Fürsten von Auersperg und Herzogen von Gottschee nach in Losenstein-Leiten den 2ten Sber

¹⁾ Knez Karol Turjaški je postal vojvoda kočevski z diplomno dné 11. nov. 1791.

im 81ten Jahr seines Alters gnaedigsten Lebenslauf durch seinen getreuen Diener Paul Huber als Secretär nacher Gottschee übertragen, und allda mit aller Feyerlichkeit in Begleitung des Herrn Pfarrers zu Mössel Johann Tschinkl und der 2 Stadtkapläne in hiesiger Stadt-Kirche zum ewigen Andenken durch Franz Serf. Fayenz Stadt-Pfarrer Dechant der Herzoglichen Grabstatt eingesetzt worden.

L. 1809, 9. Oct. Lienfeld Nr. 11. H. Venzeslaus Ritter von Gasparini k. k. Kreis Cär., 30 J. Bei dem Landsturme todtgeschossen. (Prim. Par. Letop. str. 97.)

L. 1809. den 18. October bei dem Aufstande von 9 französischen Soldaten erschossen: Johan Jonke, Gottschee Nr. 80, 58 J. — Mathias Dulzer von Malgern Nr. 16, 61 J. — Georg Eisenzopf, Malgern Nr. 28, 24. J. — Johann Erker, Windischdorf, 28 J. — Partl Kusold, 50 J. von Eben Nr. 2. — Ta list je bil pozneje v matico čez prvotni list pilepljen.

(Nadaljevanje prih.)

Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu.

(Od leta 1667 do 1799.)

(Nadaljevanje.)

Anno 1773.

- D. **Matthaeus Mikhe**, Cooperator in Weixelburg.
- D. **Joannes Wotrizhig**, Cooperator Samariae.
- D. **Gregorius Ulzher**, Cooperator in Laak.
- D. **Thomas Terdina**, quondam Vicarius in Zirkle.

Anno 1774.

- D. **Ignatius Fridericus Praxmayer**, Parochus ad S. Petrum in valle Ursina.
- D. **Gregorius Klemenx**, Cooperator in Döbernig.
- D. **Simon Mocher**, Vicarius in Hynach.
- D. **Antonius Lausher**, Sacerdos Curatus Neostadii.
- D. **Andreas Werssa**, Curatus ad S. Crucem prope Acidulas.
- D. **Antonius Georgius Walish**, Cooperator Gotthseviae.
- D. **Damianus Marzhun**, Beneficiatus Gottsheviae.
- D. **Josephus Rumor**, Cooperator in Rieg.
- D. **Joannes Bapta Phoem**, Cooperator Samariae.
- D. **Mathias Pierz**, Cooperator ad S. Vitum prope Siticium.

Anno 1775.

- D. **Matthaeus Kauzhiz**, Cooperator Treffinii.
- D. **Francoiscus Gertshman**, Cooperator Archii.
- D. **Michael Visitin**, Curatus ad S. Judocum.
- D. **Paulus Sturm**, Vicarius in Rieg.
- D. **Francoiscus Gartner**, Vicarius Parochialis in Primskou.
- D. **Andreas Lakner**, Cooperator in Thsermoshiz.

- D. **Andreas Maren**, Cooperator in Monspurg.
- D. **Laurentius Kovatshiz**, Vicarius in Gonobiz.
- D. **Matthaeus Wisiakh**, Cooperator Tyberii.
- D. **Blasius Juch**, Cooperator Lembergi.
- D. **Francoiscus Wazin**, Cooperator in Wodiz.

Anno 1776.

- D. **Francoiscus Xaverius Thoman**, Subsydiarius in Obergurg.
- D. **Innocentius L. B. de Taufferer**, Superioris Carnioliae Archidiaconus.
- D. **Nepomucenus Prekerfeld**, Professus Sitticii.
- D. **Lucas Langerholz**, Vicarius ad S. Cancianum prope Aversperg.
- D. **Francoiscus Seraphicus Svetiz**, Vicarius Civitatis in Stain.
- D. **Martinus Pausheg**, Cooperator in Stain.
- D. **Josephus Valitsh**, Vicarius in Lusthall.
- D. **Antonius Wisiak**, Cooperator in Studeniz.
- D. **Jacobus Staricha**, Cooperator in Shyltern.
- D. **Stephanus Raich**, Cooperator Samariae.
- D. **Antonius Comes Ursini de Blagai**, Comissarius in Saxenfeld.
- D. **Michael Stranzer**, Parochus in Pelzhach ad S. Crucem.
- D. **Carolus Georgius Lubi**, Cooperator in Saxenfeld.

Anno 1778.

- D. **Josephus Antonius Damiani**, Vicarius Samariae in Styria.
- D. **Augustinus Fikh**, Cooperator ad S. Crucem sub Landtstrass.
- D. **Jacobus Grahig**, Cooperator Pishatii.

- D. **Leonardus Gemitsh**, Cooperator ad S. Crucem in Acidulis.
 D. **Mathias Grill**, Beneficiatus in Teutschau.
 D. **Mathias Kaifesh**, Vicarius Runae.
 D. **Leopoldus Koehel**, Cooperator in Shiltern in Infer. Styria.
 D. **Josephus Kodritsh**, Cooperator in Lustall.
 D. **Ferdinandus Comes de Liechtenberg**, St. Thgiae Doctor
 Caes. Regius Parochus in Laass.
 D. P. **Wolfgangus de Liechtenberg**, S. ac exempti Ord. Cister-
 ciensis Saticii Professor, SS. Thgiae Doctor, Administrator in
 Weinhoff.
 D. **Loretizh Joannes**, Beneficiatus in Peland.
 D. **Jacobus Lakner**, Cooperator in Peland.
 D. **Josephus Burger**, Curatus Madipedii.
 D. **Jacobus Lustrich**, Cooperator in Waatsch.
 D. **Josephus Petritsh**, Cooperator in Zirklach.
 D. **Simon Ramoush**, Beneficiatus in Kleinkahlenberg.
 D. **Valentinus Raioh**, Primissarius in Gonobiz.
 D. **Joannes Shigur**, Parochus ad B. V. in Prichova.
 D. **Josephus Soveviz**, Archiparochus in Acidulis in inferiori Styria,
 S. S. Thgiae licentiatus.
 D. **Thomas Sterger**, Cooperator in Tshembshenig.
 D. **Mathaeus Warlitsh**, Cooperator ad S. Cancianum.

Anno 1779.

- D. **Josephus de Gierunculi**, Sacerdos Curatus in Stain.
 D. **Mathaeus Kokal**, Cooperator ad B. V. in Prichova in Styria.
 D. **Michael Nozh**, Cooperator Samariae.
 D. **Antonius Kogol**, Cooperator in Watsh.
 D. **Mathias Klainousheg**, Cooperator Poniculis in Styria.
 D. **Martinus Dazer**, Cooperator in Trehenberg.
 D. **Lucas Resosa**, Vicarius ad S. Vitum prope Saticium.

Anno 1780.

- D. **Josephus Sever**, Cooperator Monspurgensis.
 D. **Antonius Fegitz**, Cooperator in Stein.
 D. **Georgius Suppanz**, Vicarius Samariae.
 D. **Franciscus Seraph. De Vermathy**, Canonicus Rudolphs-
 werthensis.
 D. **Lucas Würthitsh**, Vicarius in Möshnach.
 D. **Jacobus Streckel**, Cooperator in Preshgain.
 D. **Alexius Drescher**, Notarius Officii in Rudolphswerth.
 D. P. **Nivardus Janzhigej**, Professor in Landstrass.
 D. **Joannes Batta Conda**, Cooperator in Podsemel.
 D. **Martinus Josephus Markuscha**, Parochus ad B. V. M. in
 Billichberg.

Anno 1781.

- D. **Sylvester Mure**, Cooperator in Monspurg.
 D. **Martinus Keppitz**, Operarius ad S. Annam in Tainitz.
 D. **Fortunatus Paulitsch**, Vicarius in Tschermoshnitz.
 D. **Franciscus Xav. Perijan**, Cooperator ad S. Georgium sub
 Reicheneck.

- D. **Antonius De Schwarzhoffen**, Archi-Parochus et Commis-
 sarius ad S. Georgium sub Reicheneck.
 D. **Joannes Tschinkel**, Cooperator in Alt-Lack.

Anno 1782. — Vacat.

Anno 1783.

- D. **Sigismundus de Dienersperg**, Sacerdos Poniculis in Styria.
 D. **Joannes Grobulsheg**, Sacerdos Curatus in Waatsch.
 D. **Jacobus Kallan**, Vicarius in Jauchen.
 D. **Simon Mukuz**, Cooperator in Lemberg in Styria.
 D. **Georgius Sever**, Cooperator in Waatsch.
 D. **Franciscus Schaffer**, Cooperator ad S. Georgium in Cam-
 pestribus.
 D. **Andreas Sleikho**, Vicarius in Treffen.
 D. **Georgius Shliber**, Canonicus et Parochus Civitatis Labacensis
 D. **Martinus Wernush**, Parochus in Hynoch.

Anno 1784.

- D. **Stephanus Tushig**, Parochus in Sleniz.
 D. **Petrus Gelse**, Cooperator in Trenenberg.
 D. **Joannes Hrushaver**, Cooperator in Arch.
 D. **Urbanus Pokorn**, Cooperator ad S. Cancianum.
 D. **Jacobus Pashiths**, Primissarius Metlicae.
 D. **Michael Ostronovitsh**, Vicarius in Tshernembl.
 D. **Ignatius Polz**, Parochus ad S. Cancianum.
 D. **Antonius Reitz**, Parochus in Kressniz.

Anno 1785.

- D. **Hyeronimus Donda**, Cooperator in Gonobitz.
 D. **Josephus Stermsheg**, Beneficiatus in Gonobitz.
 D. **Mathaeus Klanzhuig**, Cooperator in Prihova.
 D. **Petrus Uranishitz**, Cooperator in Tainah.
 D. **Josephus Wlogatinsheg**, Cooperator in Gonobitz.
 D. **Josephus Shutei**, Cooperator Vinicae.
 D. **Georgius Radmelitsh**, Cooperator in Sihelburg.

Anno 1788.

- Adm R. P. **Augustinus Sluga, Antonius Rongger, Bernardus
 Kerhne**, Sodales facti 29. 7bris. sub Alexandro Hollerstein
 Abbate.

Anno 1789.

- M. R. D. **Andreas Schustig**, Localista ad SS. Trinitatem.

Anno 1790.

- Adm R. D. **Joannes Perko**, Vicarius Localis Metlicae.
 M. R. D. **Georgius Vesshetisch**, Cooperator Metlicae.
 Admodum Rendus Dominus **Laurentius Babnik**, Parochus in
 Struk.
 M. R. Dnus **Joannes Weichpoth**, Cooperator in Saxenfeld in
 Styria.

Anno 1791.

- Adm R. Dnus **Mathias Zelleritsch**, Parochus ad sanctam
 Crucem prope Landstrass.

M. Rdus dnus **Aloisius Sizenfrey**, Professus Ex-Landstrassensis.
Adm Rdus Dnus **Ignatius Lusner**, Parochus et Decanus ad
S. Martinum prope Litaj.

M. Rdus Dnus **Leonardus Prener**, Cooperator in Tschermoshniz.
Anno 1793.

M. Rdus Dnus **Mathias Pucher**, Cooperator in Fraslau.
Adm Rdus Dnus **Bartholomaeus Jenko**, Parochus in Sagoria.
Anno 1794.

M. Rdus Dnus **Paulus Kotscher**, Cooperator in Hoheneq.
M. R. Dnus **Mathias Lipousheg**, Beneficiatus in Neukirchen.
M. R. Dnus **Georgus Roitz**, Cap. Loc. in Sello, paroch. Döbermig.
M. Rdus. Dnus **Michael Lenzig**, Vic. paroch. in Zirkle. paroch.
Hasselpach.
M. R. Dnus **Stephanus Stukel**, Cooperator ad S. Crucem prope
Landstrass.

Anno 1795.

Adm Rdus Dnus **Ignatius Mlakar**, paroch. Seissenbergi.
M. R. Dnus **Michael Gollersch**, Cooperator Poniculis in Styria.
M. R. Dnus **Joannes Barthol. Golz**, Cap. Localis ad S. Nico-
laum penes Tyberium in Styria.
Adm. R. D. Dnus **Mathias Pashitsch**, Parochus Vinicae.
M. R. D. **Nicolaus Flainig**, Cooperator Vinicae.

Anno 1796.

M. R. Dnus **Jacobus Ramor**, Capellanus Loc. in Stokendorf.
Adm. R. Dnus **Maximinus Hanshe**, Parochus in Neß II.

Anno 1797.

M. R. D. **Michael Sdravitz**, Cooperator Samariae.
M. R. D. **Lucas Knipitz**, Cooperator in Oblak.
M. R. D. **Joannes Cosmerl**, Cooperator Bonicampi.
M. R. D. **Stephanus Mervin**, Cooperator Treffinii.
Adm. R. D. **Mathias Röthel**, Parochus in Nesselthal.
M. R. D. **Josephus Gestel**, Cooperator in Nesselthal.
M. R. D. **Casparus Pleshnar**, Cooperator in Hasselbach.
M. R. D. **Michael Schiller**, Vicarius in Neukirchen.
M. R. D. **Fortunatus Remitz**, Cooperator in Tüchern.

Anno 1798.

Adm Rdus Dnus **Valentinus Ulle**, Parochus et Decanus in Reiffniz.
M. Rdus Dnus **Antonius Crashovitz**, Cooperator in Reiffniz.
Adm Rdus Dnus **Antonius Callin**, Parochus et Decanus Bonicampi
Adm Rdus Dnus **Antonius Haan**, Parochus in Ainödt.

Anno 1799.

Adm R. D. **Andreas Favetti**, Parochus in Oberpulgau.
M. R. D. **Cajetanus Sovan**, Cooperator in Sysenberg.
Multum Rdus Dnus **Laurentius Schagar**, Cooperator in Lashitsh.
M. R. Dnus **Antonius Wanzel**, Cooperator Sibicae.
M. R. Dnus **Georgius Bressinger**, Cooperator Gonovitzii.
M. R. Dnus **Joan. Nep. Auchmann**, Cooperator in Neükirch.
M. Rdus Dnus **Simon Terschann**, Cooperator in Zirklach.

S tem je končana vrsta članov naše bratovščine.

Dalje spisavala je bratovščina tudi zapisnik vseh
dobrotnikov in podpornikov. Ker so pa njihova imena
večinoma med člani kongregacije, zato jih tukaj ne po-
navljamo.

V drugem zapisniku so zaznamovani vsi člani od-
bora, ki so bili voljeni vsako tretje leto (od leta 1692.
do leta 1718.).

Konečno ohranil se nam je tudi zapisnik lajikov,
ki so bili v tesnejši zvezi z bratovščino ter se vdeleževali
njihov duhovnih dobrot. Glasi se doslovno tako-le:

Sequentes Quoad menstruum sacrum nostri confoederati sunt:

Honoratus Vir D. **Joannes Gollerey**, civis Locopolitanus 1679.
Honestia Virgo **Marina (?) Kuraltin**, Locopolitana.

Illmus Dnus **Joannes Bapt. L. B. a Moskhon**.

Illma Dna **Barbara Elisabetha Baronissa ab Aichelburg**.
Multum Veneranda Dna **Theresia Holerin**, Professa in Minken-
dorf.

Multum Veneranda Dna **Catharina ab Attembs**, Professa in
Minkendorf.

Illmus ac Excellmus Dnus, Dnus **Franciscus Adamus Vrsinus**
Comes a Blaggay, Sac. Caes. Mtlis Camerarius et intimus
Consiliaris etc. 1704.

Illmus Dnus, Dnus **Joannes Ferdinandus L. B. ab Holler-
stein**, inclytæ Provinciae Carnioliae Assessor et juratus tes-
tium Commissaris. 1713.

Honoratus Vir **Matthaeus Jenko**, germanus Adm. Rdi Dni Pa-
rochi in Naklas. 1717.

Illmus D. D. **Ferdinandus Ernestus Rasp**, Dnus in Lustall et
Osterberg. 1717.

Illmus D. D. **Franciscus Antonius a Wolwiz**, Dnus Mons-
purgensis arcis. 1717.

Anno 1718.

Illmus Dnus, Dnus **Joannes Antonius Egger L. B. de Kopfig**,
Capitaneus Locopoli.

Illma Dna, Dna **Maria Joanna L. B. de Eggerin nata Baro-
nissa de Pfetten**.

Illmus D. D. **Joannes Christophus de Flachenfeldt**, inclytæ
provinciae Carnioliae Assessor.

Illma Domicella **Maria Francisca de Flachenfeldt**.

Adm. Rda ac Religiosa Dna **Maria Rosa ab Holerstein** Setae
Clarae Ordinis, Minkendorffii Professa.

(Konec prih.)

Vsebinska. Doneski k zgodovini kočevske fare. — Du-
hovniška bratovščina svetega Mihaela v
Mengšu. (Nadaljevanje.)